

Økologer sætter nyt avlsmål for søer

I forskningsprojektet VIPiglets formulerer økologiske svineproducenter og forskere sammen et nyt avlsmål for søer til økologisk produktion

Af Anders Christian Sørensen, Institut for Molekylær Biologi og Genetik, Aarhus Universitet

En ud af tre pattegrise i den danske økologiske svineproduktion dør før fravæning. Det skyldes blandt andet, at hver so føder flere grise, end den kan passe, og at disse grise samtidig er små og svage. Den høje pattegrisedødelighed er en barriere for at opnå en højere vækstrate i økologisk svineproduktion.

Derfor er der brug for at forbedre det genetiske potentiale i søerne, og det bliver der arbejdet med i forskningsprojektet VIPiglets. Det første skridt er at definere, hvilke egenskaber, som man prioriterer at forbedre, og det bliver gjort sammen med et udvalg af økologiske svineproducenter.

Den gode økologiske so

I VIPiglets har vi undersøgt de økologiske svineproducenters holdninger til avlsmålene, og det viser sig, de prioriterer høj kuldstørrelse ved fravæning hos søerne højt. Men store kuld er kun positivt, hvis soen også kan passe grisene, så der er en lav dødelighed. Det er overordentligt vigtigt af hensyn til dyrevelfærden i besætningen, og for de økologiske svineproducenter er det i høj grad vigtigt at vise, de ikke kun tænker på økonomi, men også på dyrevelfærd og forbrugernes vurdering.

Undersøgelsen i VIPiglets viser, at de økologiske svineproducenter af to årsager ønsker en lidt anden so end de konventionelle kolleger. For det første, kan nogle egenskaber vægtes anderledes pga. etiske og dyrevelfærdsmæssige egenskaber. For det andet, er de økonomiske betingelser anderledes. Sammenlagt betyder det, at den so, der passer bedst i økologisk produktion er en anderledes so, end den der passer bedst under konventionelle forhold.

Behov for en ny so-linje

Det er en udfordring at finde egnede so-linjer til de økologiske betingelser. I øjeblikket er den økologiske svineproduktion i Danmark primært baseret på søer, der er meget frugtbare og leverer mange levendefødte grise. Men pattegrisene er lidt små og kan hurtigt tabe varme eller have svært ved at finde en patte. Derfor er pattegrisedødeligheden uacceptabelt høj på økologiske bedrifter.

Der er flere mulige avlsmæssige løsninger på udfordringen. Den hurtigste er at finde en passende race eller linje et andet sted. Der er gjort enkelte tiltag i den retning, men i øjeblikket er det lidt usikkert, om man kan finde en anden race, der er bedre under de danske økologiske betingelser.

International indsats ville rykke

En mere langsigtet avlsmæssig løsning er at udvikle en selvstændig økologisk so-linje ved at bruge det nye økologiske avlsmål. Et selvstændigt avlsarbejde er dog meget dyrt, så et sådant projekt vil formentlig kræve samarbejde mellem økologiske svineproducenter i flere lande.

Et billigere alternativ er at bruge det økologiske avlsmål til at udpege de bedste konventionelle orner til brug i de økologiske besætninger. Dette vil dog ikke have helt den samme gennemslagskraft. Til gengæld er det forholdsvis billigt og muligt at gennemføre med lidt velvilje fra KS-stationerne.

Læs mere om det ICROFS koordinerede Organic RDD 2 projekt på:
<http://icrofs.dk/forskning/dansk-forskning/vipiglets/>